

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Formålet med forslaget er at gennemføre en ændret organisation af de organer, der har til opgave at fastsætte og påse overholdelsen af bestemmelserne vedrørende elektriske sikkerhedsspørgsmål. I forbindelse hermed foreslås det at oprette et nyt direktorat – eltilsynet. Endvidere indeholder forslaget en modernisering og forenkling af bestemmelserne i den gældende stærkstrømslov.

Historisk udvikling

Stærkstrømsloven er en bemyndigelseslov, der bemyndiger ministeren for offentlige arbejder til at fastsætte de detaljerede sikkerhedsbestemmelser på alle områder vedrørende produktion, transmission og distribution af elektricitet samt vedrørende udførelse og anvendelse af elektriske installationer og apparater. Disse bestemmelser findes i stærkstrømsreglementet. Ved den første stærkstrømslov, lov nr. 77 af 19. april 1907, bestemtes det, at der som bistand for ministeren skulle oprettes en elektricitetskommission, bestående af en formand udnævnt af kongen og fire af ministeren udnævnte medlemmer, hvoraf de tre skulle være elektroteknisk sagkyndige og den fjerde jurist. Elektricitetskommissionen fik til opgave at udforme forslag til sikkerhedsbestemmelser i stærkstrømsreglementet og at holde dem ajour i overensstemmelse med den tekniske udvikling. Kommissionen fik også overledelsen af tilsynet med de særlig farlige anlæg, herunder elværkerne, samt med elektroinstallatørernes virksomhed. Endvidere tillagdes der ved loven kommissionen beføjelser til foretagelse af ekspropriation i forbindelse med etablering af elforsyningsanlæg.

I løbet af 1920'erne følte der et stigende behov for, at det offentlige kunne tage spørgsmål af teknisk-økonomisk art op til undersøgelse, forinden der blev etableret nye elværker eller foretaget udvidelser af eksisterende, med henblik på opnåelse af mere rationelle forsyningsforhold og dermed lavere elpriser. Dette var baggrunden for den revision af loven, som fandt sted i 1935, hvorved elektrici-

tetskommissionen blev omdannet til et elektricitetsråd og udvidet med repræsentanter udnævnt efter indstilling fra elproducenterne og for Industrirådet og Landbrugsrådet som repræsenterende elforbrugere samt med yderligere teknisk sagkundskab, nemlig en installatør og et medlem med indsigt i fabrikation af elmateriel. Ved lovrevisionen opstilles samtidig særlige kvalifikationskrav til de tre elektroteknisk sagkyndige medlemmer, som ministeren skulle udnævne, nemlig henholdsvis videnskabelig uddannelse, sagkundskab med hensyn til driftsledelse og maskinelle spørgsmål samt sagkundskab med hensyn til installationer og arbejdersisiko. (Sidstnævnte medlem har i praksis altid tilhørt ledelsen i Dansk El-forbund). I forbindelse med rådets nye opgaver med hensyn til at foretage teknisk-økonomiske undersøgelser vedrørende oprettelse eller udvidelse af elproduktionsanlæg fik rådet tillagt myndighed til at træffe afgørelser i tilfælde af grænsetvist mellem to eller flere elforsyningsanlæg.

Ved gennemførelsen af den nye elforsyningslov, lov nr. 54 af 25. februar 1976, overgik de økonomiske og planlægningsmæssige spørgsmål vedrørende elforsyningen til handelsministeriet (nu energiministeriet), og stærkstrømslovens bestemmelse om elektricitetsrådets kompetence i grænsetvistager blev ophævet og afløst af elforsyningslovens § 14. Samtidig blev stærkstrømslovens ekspropriationsbestemmelser ændret, således at elektricitetsrådets ekspropriationsbeføjelser begrænsedes til anlæg under 50 kV, idet ekspropriationer til anlæg på 50 kV eller derover foretages efter reglerne i lov om fremgangsmåden ved ekspropriation vedrørende fast ejendom.

Med hensyn til elektrisk materiel, der typisk benyttes af brugere uden særlig teknisk indsigt eller instruktion – dvs. det meste af de installationer og apparater, der bruges i boliger – blev der ved en ændring af stærkstrømsloven i 1928 indført en bemyndigelse for ministeren for offentlige arbejder til at forbyde salg, udlevering og benyttelse af materiel, der ikke var godkendt af og forsynet med et mærke fra et af ministeriet anerkendt prøv-